

Громадська Думка

ПЕРЕДПЛАТА:

(Ціна 1. прим. в таборі 4 ф.)
" " поза таб. 5 ф.)
На місяць в таборі . . . 30 ф.
" " поза табор. 40 ф.
На 3 місяці в таборі . . . 90 ф.
" " поза таб. 1 м. 20 ф.

ЧАСОПИСЬ ПОЛОНЕНИХ УКРАЇНЦІВ у ВЕЦЛЯРІ.

— ВИХОДИТЬ ЩО ЧЕТВЕРГА Й ЩО НЕДІЛІ. —

АДРЕСА:

Ukrainischer
Unterrichts-Ausschuss
Lagerzeitung
— in Wetzlar. —

Видає „Видавниче Товариство імени В. Грінченка“.

Ч. 65. (12).

Неділя, 23. вересня 1917.

Рік III.

Від Редакції

Редакція повідомляє шановних передплатників „Громадської Думки“, що через брак паперу 65. число часопису не могло вийти в четвер, 20. вересня.

Вецляр, 22. вересня 1917.

Минулого тижня стала ся в нашому таборі подія, яка має важке значіння для життя Української Громади і нашої роботи.

Стара Генеральна Старшина, вибувши свій речинець, уступила. Народна Рада вибрала 15. вересня нову Генеральну Старшину. Засідання Народної Ради з приводу виборів тягли ся два дні. Уступаючи Генеральна Старшина склала перед таборовим парламентом звіт про свою триохмісячну діяльність і подала свої уваги про таборове життя та його потреби. Поодинокі члени Генеральної Старшини зокрема подали свої звіти. Оцінка діяльності Генеральної Старшини Народною Радою зайняла чимало часу. Де які послів, а особливо президія Народної Ради робили Генеральній Старшині різні закиди. Ці закиди по більшості мали характер не принципіальний, а скорше особистий. Перебіг дебатів виявив лише слабу орієнтацію де яких послів а також брак твердих підстав, на яких можна би було опирати ся при оцінюванні діяльності Генеральної Старшини і підкреслив потребу найскоршого затвердження Народною Радою основних законів таборової конституції, які встановилиб певні норми у відносинах і не дали б місяця для різних непорозумінь і зводження дрібних особистих рахунків.

Генеральна Старшина в своїх поясненнях цілком розбила роблені їй закиди. Народна Рада признала її діяльність вповні задовольняючою.

Процес виборів нової Генеральної Старшини пройшов скоро. Велику роль при виборах відіграв клуб послів, котрий створив ся 15. серпня і налічує більш десятка членів. Майже всі кандидати, виставлені клубом, одержали більшість голосів.

У склад нової Генеральної Старшини увиходять кілька

старих її членів зі старим президентом т. А.—ком. Такий склад є користний для роботи, бо якби всі члени були нові, то вони мусли би довший час розбирати ся в веденню справ і набирати потрібного досвіду, що, безумовно, знижувало б працездібність Генеральної Старшини.

Нова Генеральна Старшина вже перебрала свої обовязки.

Від того, як вона поведе справу у великій мірі залежатиме розвій тутешнього просвітно-організаційного життя, котре потребує багатьох змін. Розуміть ся, тут не може бути бесіди про зміни принципіальних основ, на яких будувала ся наша робота, а лише так сказати про технічні удосконалення, про поширення й поглиблення роботи в усіх напрямках.

Ми сподіваємось, що нова Генеральна Старшина стане на висоті своїх завдань і при допомозі всіх зорганізованих громадян нашого табору, зуміє заповнити прогалини, які в нашому життю мають ся і зуміє приєднати до справи всіх тих, хто ще стоїть на раздоріжжі.

С О Н.

Химерний сон мені приснив ся:
Неначе знов я завітав
У те село, в яким родив ся,
Де перші радощі обняв.
Здавалось—ріднее кубельце
Побачив я віддалеки...
Забилось дужче мое серце,
Живішш забігали думки.
Через яку небудь годину
—Мені так думалось у сні—
Свою побачу я родину
І знов на волі відпочину...
Минули дні мої сумні.
З такими світлыми думками
Я кроку додаю,—біжу,
Мянаю площу з вітрями,
Прибіг, здивовано гляжу:
Село так чудно виглядало,—
Воно ніби то сумувало,
Німе, безлюдне, пусте,
Не те, зовсім таки не те,
Яким я знав його бувало.
Хатки неначе почорніли,
Дахи покрив зелений мох,
Садки, городи опустіли,
Ставок глибокий пересох,
Попід тинами, край дороги,
Терни колючі поросли,
А за городом—перелог,
Де ниви пишні були...

Серед села я одиноко
На раздоріжжі зупинивсь
І так замислив ся глибоко,
Так тяжко, тяжко зажуривсь!
Стою... сумую... Ось нежданий
Почув ся голос... Я здригнувсь.
Біля мене в свитині рваній
Стояв сивосенький дідусь...
„Не на добро прибув ти, сину,
—Мені казати він почав—
Побачить думав ти родину,
Та опізнив ся, не застав...
Обох братів твоїх погнали
Проти Австрійця на вічну,
А неньку вчора поховали
Й така учора ж написали
До тебе вісточку сумну...
В бою твій старший брат убитий,
Давно про меншого не чує...
Один лишив ся ти на світі...
Та годі: не сумуй, не нудь!..
Не одному тобі судилось
Видати горе пережити...
Дививсь село переміялось,—
На всім печалі знак лежить.
В селі старі лиш та малі,
А молодь... молодь на зарі
Погнали люті лиходії...
Як бачиш, сину, лихо скрізь...“

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ.

Українське військо проти Корнілова.

З Амстердаму доносять 15. вересня часописі на основі відомостей з Петрограду: Комісар для військових справ на Україні повідомив Керенського, що всі українські війська заявили ся солідарно за тимчасовим правительством в борбі з Корніловим.

(Франкф. Нахр. з 16 вер. рано)

Після петроградського повідомлення, провідник соціалістів Винниченко заявив, що українське правительство може наказати службовому персоналові підвезти залізничні вагони з штрайк і цим перешкодити спробам перевезти війська для контрреволюційних цілей до Петрограду.

(Франкф. Цайт. з 17. вер. рано)

Полк ім. Івана Мазепи.

У Саратові недавно організував ся новий український полк, який названо полком імени гетьмана Мазепи.

Українські установчі збори.

Українська Центральна Рада у справі скликання українського установчого зібрання прийняла таку резолюцію:

Виходячи з принципа нічим не обмеженого самоозначення нації і

Я сам зазнав його доволі,
Зіткнувши, далі мовив дід,
— Два сини полягло на полі,
А менший... менший інвалід...
Що ти лишив ся одинокий,
То це ще, сину, півбіді:
Для праці поле так широке,
А ти ще в силі, молодий...
Аби охота працювати,
То ти не сам, не сирота:
Тебе неначе рідна мати
Країна рідна привіта.
Робочих сил потрібно нині,—
Для краю рідного працой
І вір—на нашій Україні
Рідня найдеть ся,—не сумуй!
Люби народ, борись за правду,
Проти неправди сміло йди,
І ти в життю найдеш одраду,
А те все инше... півбіді...
Довгенько так про сев-теє
Старий мені розповідає:
Про Україну, про ідеї,
Про ціле життя він пригадає,
І щось про „нового Богдана“
Хотів казати, було, дідусь:
— Вже скоро та пора бажана...
Він так почав, та я прославусь...
Zet.

рахуючи, що тільки саме населення України може рішати про політичній устрій України та про її відносини до Росії, Українська Центральна Рада признає доконечним скликати по можності як найскорше установчі збори етнографічної України. З огляду на це Українська Центральна Рада негайно вибере комісію, яка випрацює виборчі права до українського установчого зібрання й разом із секретаріатом внутрішніх справ та органами місцевого самоуправодання скличе установче зібрання етнографічної України.

„В. Сл.“

Арештованне ген. Кондратовича й команданта полку ім. Б. Хмельницького Капкана.

„Новое Время“ з 17. серпня н. ст. доносить:

„На розпорядок верховного головнокомандуючого визначено слідство в справі поступовання члена Військового Комітету Центральної Ради ген. Кондратовича й команданта українського полку ім. Богдана Хмельницького—Капкана, увільненого з посади й арештованого. Обоє обвинувачують у невиконанні приказів начальства, першого—при усмиренню повстання українського полку Полуботка, останнього—в часі пов-

стання (?) українського богданівського полку. Одержано розпорядок верховного головнокомандуючого скасувати утворену Центральною Радою комісію для розсліду кривавих подій при відході на фронт українського богданівського полку й зосередження цілого сліду в сій справі в руках генерала Ремера, відкомандированого з головної квартири з огляду на вказівки Центральної Ради на провокацію темних сил у сутячій богданівців з кирасирами. На розпорядок ген. Корнілова утворено спеціальну комісію для розсліду сьх вказівок Ради.“

Вибори до громадських рад на Україні.

Після звідомлень російських і польських днівників досі переведено вже в більших містах України вибори до громадськ. рад, які відбувалися на основі п'ятичленної форми голосування. Оскільки ті доносення правдиві, то вони виявляють добру організацію польського населення по українських містах, яке всього перевести там вибір своїх кандидатів. Так в Київі на 120 місць 44 одержав блок соціалістів-Українців, блок Російів 18, кадети добули 10 мандатів, с. д. більшовики 7, Поляки 6, Жиди (демократи і соціалісти) 8, українські соціалістичні федералісти 1, польська партія соціалістична 1. В Харкові на 116 радних вибрано 54 соціал-революціонерів (невідомо чи тільки російських), 16 кадетів, членів соціалістичного блоку, в тім і Поляків, 13 соціалістів-народників, 8 українських демократів, 2 українських соціалістів. В Умані на 56 радних вибрано між иншими 20 соціалістів, 10 Українців, 7 безпартійних, 5 сіоністів, 3 Поляків. Надто вибрано Поляків радних по одному в Севастополі й Новоросійську.

На руїнах.

Нарешті країна Івана Сахна звільнена. Після довгої незнанки про свою оселю молодий Іван дістав дозвіл і полетів до дому.

Чим ближче підїжджав до свого села, тим ставало сумніше... А що як і наша хата зруйнована, зрівняна з землею, як оці, що покряли ся буряном? Невже й у нас стирчать сухі пообгорілі дерева і віє від них мертвецьким сумом?...

А як так, то де батько, мама? Я ж їх так давно не бачив. Хочеться хоти на хвилину побачити, розповісти про лихо, про біду, що приходило ся переносити далеко від дому.

Потяг ішов скоро. Вечеріло... А ось і приїхали до свого повітового міста. Іван зліз з потяга. Тут йому вже недалеко. Всього десять верст. Мерщій забіг купити поїсти і майну із міста. Вже в місті вразило його безлюддя; лише де-не-де блукали мешканці-Жиди.

За містом стрівув він ще сумніше. Шлях, по якому з його села сотки возів тягло ся до міста, тепер востім заріс травом. Від дороги несло пустелю, здавало ся, що дорогу засів казковий соловей-розбійник, що нищив усіх проїжджаючих.

Катеринославщина до України.

„Рус. Сл.“ містить: „Комісія у справі організації областного губернского правління, після палких дебатів, постановила прилучити Катеринославську губернію до України й положити в основу організації правління порозуміння Української Центральної Ради з рос. правительством“.

Доклад у справі реорганізації (переорганізації) правління поручено виробити губернській раді.

(В. С.)

Полк ім. Полуботка до галицьких Українців.

Коли російські війська опускали Чернівці (столиця Буковини), український полк ім. Полуботка оставив у котаря Драгомірського меморіал з проханням, щоб цей меморіал передав він у руки галицько-буковинських українських депутатів. Меморіал цей звучить:

„До української центр. Ради у Відні, всіх політичних партій австрійської України і до всіх українських парламентарних і сеймових депутатів у Австрії.“

Ми заступники великої частини зоруженого українського народу на полуднево-західнім фронті, звертаємо ся перед нашим поворотом на Україну до Вас з такою заявою:

1. Ми приналежимо до партії так зв. Полуботківців на Україні і столиці все в опозиції до Укр. Центральної Ради в Київі, котра не зробила у властивий порі заходів для створення української армії, що лиш одна могла успішно боронити українських інтересів.

2. З огляду на те, що українська територія зі своїми природними багатствами і своїм географічним положенням була і є основою успішного розвитку промислу й народного добробуту, через це також москво-

вської культури коштом добробуту і культури українського народу, є ми того переконання, що російські політики, а з ними також російській народ ніколи не згодить ся на дійсно широку автономію України з забезпеченням правом на свою власну фінансово-економічну політику. Автономія виборена Укр. Цен. Радою в Київі нас не вдоволяє і тому ми надієм ся, що українське питання не може бути рішене шляхом внутрішньої російської реформи—лиш на світовім конгресі, де оправдані домагання заступників українського народу найдуть поперте з боку прихильних нам держав та народів.

3. Ми домагаєм ся, щоб увесь український народ, заселяючий великі простори по обох боках кордону, мав право сам по власній волі рішати про свою долю. На випадок коли б він мусів жити в алуці з иншими народами, щоб дома була йому можливість свобідного розвитку його матеріальних і державних сил.

4. Застерегаєм ся рішучо против усяких претензій польського народу на відвічно українські землі Холмщини й східної Галичини, а так само против посягань Румунії на українські часті Буковини.

5. Так як ми не маємо тепер заступників у инших народів в світі, передаем ми право на бажанне наших народно-політичних інтересів австрійським Українцям і просимо їх, на будуче піклувати ся російською Україною“.

(„Reichspost“ № 416).

Перші чотири пункти цього меморіалу Полуботківців добре характеризують становище певної частини української суспільності в Росії, її погляд на теперішнє положення, стремління і настрої. Ці пункти вповні арозумлі і в світлі певних обставин оправдані. Але останній пункт видаєть ся дивним. Полуботківці мабуть слабо зорієнтовані в життю австрійських Українців, ко-

трі не в силі оборонити своїх місцевих інтересів. Инакше вони не стали би звертат ся до них за заступництвом.

З РОСІЙСЬКОГО ЖИТТЯ.

Поклик Корнілова до бунту.

Зі Штокгольму пишуть: У вівторок (11. вересня) видав Корнілов поклик, в яким заявляє, що він, як салдат і козак, не може пригледити ся розкладові „отечества.“ Тимчасове правительтво складаєть ся з неспосібних людей. Він хотів би радше згинутися, як пережити ганьбу держави. Рівно з тим видав приказ до війська, в яким говорить, що максималісти (большевики) задумують нове повстання й опанували Петроград. Він маршує до Петрограду, щоб відбудувати порядок.

Між тим вела ся розмова телефоном між Керенським і Корніловим, який запрошував правительтво до генеральної квартири і давав рівночасно слово чести, що він не арештує міністрів. Мільков старав ся намовити Керенського до поїздки в головну квартиру та Керенський відповів, що він не має нічого против того, щоб Мільков їхав до Корнілова та зневолив його до послуху. Керенський відкинув тим робом кадетські підступні пропозиції до помірненія.

(Франкф Цайт в 15. верес. веч.).

Окруження ген. Корнілова.

З Гааги сповіщає „Морнінг пост“ про здавлення бунту Корнілова таке: Корнілов стоїть обложений зі своїм штабом правительственими військами. Підступом гарнізону в Гатчини вдало ся ген. Корнілова від головної військової сили відділити. Його заманено до міста й негайно

Смеркло. Ніде нічого не чути. Зорі блищали так, як і колись. А он і великий віз. — А ну чи вгадаю, котра година? Десята! — Він подивив ся на годинник. Там теж десять. Іванові стало легше. Він тепер думками уже був дома; ноги майже бігли. На серці було так гарно. А чому? Та він же у рідній стороні, де так давно бур, де все знайоме, рідне...

Та враз йому стало моторошно. Хутір Бабенка, де він колись напував коней, їдучи з міста, був востім знищений, лише цегляний колодаєз самітно стояв над дорогою.

— Хутір, далі земля пана Петрицького,—шептав собі Іван,—а там пічнеть ся наше село... Боже, та не вже я побачу лише руїну?... Іза горбів показав ся місяць. Поле освітло ся; світло-сірий туман алегка покривав землю.

— А он геть і... та що там таке? Невже нема ні сліду?! Боже мій, за що покарано?

На краю села стояло дві оселі. А решта—лише спогад.

Іван зайшов у першу хату, щоб довідати ся про сімю. Увійшовши до хати він планав свого сусіда-Поляка, що недавно поселив ся в їх селі,—завязтого ворога його родини. Воро-

гували вони за межу, а головню на національному ґрунті.

Поляк Івана не пізнав.

— Скажіть мені, що стало ся з сімейством Сахна? Чи живі, де вони?—запнтав він господаря по польському, бо знав, що як запнтав по своїму, то той не відповість.

— У землі, пропту пана,—то така пся крив, що їм того й треба.

І тут почав оповідати зі скаженою лютостю, мов про якихсь звірів, що не тільки батько й мати, але й ціла їх родина, що складаєть ся із шіснадцяти чоловік, згинула. Коли військо відступали, рознесла ся чутка, що всіх будуть убивати, тому родина схопала ся в льох. Тим часом вороги донесли військовим владам, що в льоху поховали ся люде, які ворожо стявають ся до війська й стріляли на нього. Ті, не питаючи нікого, напхали в льох соломи й запалили. Хто пробував вилізати, той позбув ся голови. Потім, яко непокірних, покарано ціле село руїною. Ні плач, ні безвинність українського населення не спасло їх; їм ніхто не вірив. То люде, які заслуговують лише смерті. Їх стони несли ся до неба, але ніхто їх не чув.

Землю Іванову засіяли його вороги, гадаючи, що вже нікого не лишшло ся, бо про Івана ходила

чутка, що його теж десь і кимсь забито.

І довго озлоблений хазяїн розповідав та приговорював пся-крів. Іван мов у привидному сні слухав про загибель своїх рідних.

... Ужє місяць підняв ся високо. Іван як тинь ходив з одного кінця рідної оселі до другого, брав у руки не знати для чого цеглинки зі знищеної хати, кілька разів підходив до хреста, під котрим похована родина. Знов обдирав ся, прислухав ся сам не знаючи чому...

... Було за північ. Іван припав до хреста й гірко ридав... „Мамо, тату, чи чуєте, я вернув ся?—кликав він.—Не вже я вас більше не побачу?... Мовчите!.. Ви не в силі ні слова промовити... А що як я пімщу ся?... За такі злодійства кара люта, без жалосіє,—хрипів Іван, стискаючи до болі руки,—пощади нема... Я їду, щоб сккупити вашу кров, мої любі!.. Я їду не на гріх, роблю те, що мшту робити!..“

І він скорими, рішучими кроками зник у нічний темряві...

— Гу-гу!—кричали сови.

4. вересня 1917 р.
Підляше.

Максименко.

окружено ціле місто. Депутація від пратильственних військ прийшла до війська Корнілова й зеднала їх назад для правительства.

(Франкф. Цайт. з 17. верес. веч.)

Роля Терещенка в приєднанню Алексєєва.

З Гаги подають 14. вересня голос представника „Унішед Прес“, оповіщає зміст розмови з Терещенком. Терещенкові вдалося приєднати ген. Алексєєва на шефа головного штабу тим, що се одинокий рятунок Росії. Керенський взяв сам уряд главнокомандуючого. Правительство дійшло до пересвідчення, що треба тільки залізної руки в такім випадку. Вечером в середу говорив з Керенським представник „Унішед Прес“, і цей заявив, що Корнілов готовий піддати ся.

(Франкф. Цайт. веч. з 14.9.)

Ультимат Корнілова, переданий кн. Львовим.

„Варжова Газета“ оголошує про ультимат Корнілова таке: В суботу дня 8. вересня прийшов до Керенського б. прокурор синоду князь Львов, прийнятий на візиту в 9. год ввечері. Він заявив, Керенському, що Корнілов жадає усієї цивільної й військової влади, домагаєть ся розпуску всього тимчасового правительства й задержує собі право утворення нового правительства. Втім правительство може остати ся Керенський, як міністер судівництва, а Савінков буде міністром війни. Як йому відмовити ся, він рішений машинувати на Петроград, щоб арештувати правительство. Керенський перервав розмову з Львовим, зібрав нараду членів кабінету й повернувся назад та звистав, що він не приймає домагань Корнілова. Львов хотів це особисто донести до генеральної квартири, та Керенський заявив йому, що він арештований. Получив опісля телефон з генеральною квартирою й довідав ся про те саме. Скликав кількогодинну нараду міністрів до зимового двірця, на якій заявив зворушенням голосом, що мирове поладження неможливе. В понеділок і в неділю арештовано 80 політичних діячів, між ними Пурішкєвич, який грає в бунті Корнілова визначну роль. Керенський опираєть ся тепер на Раду робочих і салдатів та схиляєть ся до згоди з максималістами.

(Франкф. Цайт. з 14. вер. веч.)

Замах і упадок Калєдіна.

З Гаги доносить 14. вересня бюро Райтера: Б. отаман донських козаків Калєдин, приятель Корнілова, арештував Раду робітників і салдатів в Ростові в салі нарад.

Калєдин хотів проголосити свою диктатуру в південній Росії, значить на Україні—та його арештовано в околиці Ростова над Доном.

(Франкф. Цайтунг з 15. вер. 1917. рано і веч.)

Проголошення республіки і новий кабінет.

Петроградська телеграфічна агенція подає оголошення тимчасового правительства, в якім проголошуєть ся Росію республікою.

З Петрограду 17. вересня подає співробітник „Извєстій“ відомість від міністра Некрасова, що Керенському удало ся по довгих переговорах з ріжними політичними групами утворити кабінет такого складу: Керенський—президент міністрів і головнокомандуючий, Терещенко—міністер заграничних справ і правдоподібно заступник президента міністрів, Кішкін—міністер внутрішніх справ (кадет?), Барташев—міністер віроісповідань, Вернадський—міністер фінансів, Коновалов—міністер торговлі, Малантович—міністер судівництва, Архангельський—міністер просвіти, Літеровський—міністер комунікації, Прокопович—міністер доставки харчів, Алексєєв—міністер краєвого хозяйства, Нерогєвський—міністер війни, Варшків—державний контролєр, Скобєєв—міністер праці, Єфремов—міністер підмоги убогим, Нікітін—міністер пошти і телеграфу.

(Франкф. Цайт. з 18. вер. веч.)

Рішення большевиків на Раді салдатів і робочих.

Петроградська телеграфічна агенція оголошує 15. вересня: В ночі скликано Раду робочих і салдатів, на якій порішено 279 голосами проти 115 такі резолюції:

Рада робочих і салдатів уважає своїм обовязком заявити, що на будуче мусить бути усунена не тільки всяка власть з рук буржуазії й кадетів, якіх участь в бунті Корнілова не піддаєть ся сумнівові, але й мусить бути залишена всяка полтика невідповідальної коаліції (союзу буржуазії з робочими партіями). Належить перешкодити тому, щоб військова власть і правительствена влада стала знову огнищем протиреволуційного заговору. Рада робочих і салдатів є цього погляду, що одиноким виходом з того невнясного положення є сотворити власть зложеноу з представництва революційного пролетаріату й селянства, яка буде основувати свою діяльність на таких основах:

1) Проголошення демократичної республіки;

2) Негайна віддача всіх земель без огляду на право посідання поміщиків в руки виділїв селянських аж до скликання Установчого Зібрання.

3) Уведення контролі робочих над промисловою продукцією фабрик, над поділом виробів, удержавлення всіх важливіх галузів промислу нафтового, металургічної продукції і викопування вугілля, основне оподаткованне великих капіталів і стягненне з капіталістів набутоків за час війни, щоб авільнити край від господарської дезорганізації.

4) Проголошення всіх тайних договорів, як неіснуючих, і негайне предложення загального демократичного миру до всіх воюючих країв.

Рівночасно належить розпорядити уведення слідуєчих способів:

1) знесення всіх утисків проти преси і улаждення робочих, знесення карі смерті на фронті, відновлення безоглядної свободи політичної пропаганди—і це для всіх демократичних і військових організацій—і відсунення всіх протиреволуційних елементів від головної команди над

армією. 2) місцеві союзи мають право вибрати комісарів. 3) проголосити право націй, які мають право самоозначення свого політичного життя, то значить: повне задоволення всіх домагань Фінляндії й України. 4) розвязанне Державної Думи й Державної Ради (Государств. Думы і Государств. Совєта) і негайне покликанне Установчого Зібрання. 5) знесення всіх класових привілеїв і рівність всіх громадян перед правом.

(Франкф. Цайтунг з 17. вер. рано.)

Знесення попередньої ухвали й нове рішення меншевиків на Раді робочих і салдатів.

Зі Штокгольму доносять: На новім засіданню Ради робочих і салдатів знесено великою більшістю попередні рішення. Вони були ухвалені большевиками, тепер взяла верх більшість меншевиків і ухвалила більшістю такі резолюції:

Трагічне положення краю вимагає, щоб правління й революційна власть були сильні і свободні від всякого компромісу (алагоди) з протиреволуційними буржуазійними елементами. Тому порішує Рада робочих і салдатів:

1) Належить скликати як можна скоріше загальне зібрання представників усієї зорганізованної демократії для порішення питання утворення правительства, яке було би спосібне кермувати краєм. Аж до скликання цього зібрання остаєть ся теперішнє правительство при власті тому, що воно працює в тімій звязи з революційною демократією, яку визнаєть ся діяльно підпомагати йому.

2) Потреба, щоб правительство, коли воно дає розпорядок для удержання порядку, було в найтіснішій звязку з революційним виділом безпечекства.

3) Зважаєть ся революційні класи населення переждати терпеливо до порішень демократичного зібрання і адержати ся від власновільної й незаконної чинности.

На кінці засідання оповістив предсідатель Чхеїдзе, що це демократичне зібрання в Петрограді відбудеь ся найпізніше 15. вересня ст. ст. себто 28. сього місяця.

(Франкф. Цайт. з 17. вер. веч.)

Протиреволуційний заговор у Києві.

Після звідомлень київських дневників відбув ся в Києві конгрес протівників революції, які походять з аристократичних кругів. Одні з учасників конгресу, гардейські офіцери, жадали, щоб заведено військову диктатуру, розвязано робітничко-салдатську Раду і Українську Центральну Раду та привернено монархію. Слідство київських революційних властей виявило, що в одній з першорядних готелів в Києві перебував 33 гардейських офіцерів, щоб обговорити справу проголошення великого князя Михайла царем.

Арештування Корнілова.

З Петрограду доносять 18. вер.: З Могилєва телеграфують, що Корнілов з 23 генералами і офіцерами арештований Алексєєвим і інтерно-

ваний сидить в одній гостинниці під строгою сторожею. Слідство над ним покінчить ся нині. Гарнізон з Могилєва заявив комісарові правительства, що він не брав участі в замаху Корнілова, й просив вислати його на фронт, або до Салонік.

Зі швайцарської границі подає „Морнінгпост“ відомість, що штабові генерала Корнілова удало ся вихованути ся з облоги (в Гатчині) з рук правительственого війська. Третина після того в такій же діддала ся. (Видно, що зловлено його наново в Могилєві. Ред.)

(Франкф. Нахріхтен 19. вер. рано.)

Цивільні шлюби.

Розпорядком тимчасового правительства в Росії допускають ся цивільні шлюби, тоб то, що, коли хто не хоче вінячати ся в попа, може зробити умову про шлюб у нотаруса і шлюб після того є такий же дійсний, як зроблений у церкві. Раніше в Росії цивільні шлюби були лашень у Москалів-старовірів.

[В. Сл.]

Справа мира.

З нинішнім числом уведимо окрему рубрику про справу мира, яка зачинає вступати щораз ясніше в голосах світової преси.

Мирові поголоски.

З Цюріху доносять 13. вересня до „Фоссіше Цайтунг“ Католицька часопись „Нейе Цюріхер Нахріхтен“ оповіщає супроти поговорів про англійське предложення мира осереднім державам, що „United Press“ доносить з Риму, будьто би папа уважав мир на початку 1918 р. за певну річ. Обидві відомости належить брати з передосторогою, але на щастя обидві мають в собі зерно правди. Тепер займають ся ріжні дуже важні особи вирівнянням дороги до мира і слава Богу, успішно! Папська нота була проломовою нотою. Ця часопись подає, що один член нового кабінету у Франції заявляв ще в червні сього року, що надходить час заключення мира.

(Франкф. Цайтунг з 14. вер. веч.)

Передумови мирові з боку Льюйда Джоржа.

„Манчестер Квардїан“ говорить: В одній заяві до представників англійської „Ваденон“, яка запитувала президента Льюйда Джоржа про увільнення 570.000 робітників з фронту, подав Льюйд Джорж огляд передумов для приступлення до мирових переговорів. Найважливі точки будуть подані у відповіді Англії на мирову ноту папи до публичного відома. Льюйд Джордж поділяє думку, що мир прийде в недалекій будучині.

(Генераль Анцайгер з 17. вер. поч.)

Робітники антанту за Штокгольмом.

Організаційний Комітет штокгольмської конференції видав маніфест до сполучених в інтернаціонал партій, в якім дає поясненне про положення. Конференція відбу-

